

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Vapaavuori, J.; Kummel, M. & Mört, S. 2018 Esteettisen hoitotyön koulutuskysymyksiä. Teoksessa M. Kummel & S. Mört (toim.) Ihon terveydeksi. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 246. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 95 - 98.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166791.pdf>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Vapaavuori, J.; Kummel, M. & Mört, S. 2018 Esteettisen hoitotyön koulutuskysymyksiä. In M. Kummel & S. Mört (eds.) Ihon terveydeksi. Reports from Turku University of Applied Sciences 246. Turku: Turku University of Applied Sciences, 95 - 98.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166791.pdf>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Esteettisen hoitotyön koulutuskysymyksiä

Jenna Vapaavuori
Sairaanhoitaja

Maika Kummel
FT, TtM, lehtori, Turun ammattikorkeakoulu

Susanna Mört
TtT, lehtori, Turun ammattikorkeakoulu

Esteettiset hoitotoimenpiteet (mm. pistos- ja radiofrekvenssihoidot) ovat tuoneet vaihtoehdon perinteiselle plastiikkakirurgialle ja niiden määrä onkin jatkuvassa kasvussa. Ihmiset ovat yhä enenevässä määrin kiinnostuneita esteettisistä hoidoista ja sijoittavat varojaan niihin. Esteettisiä toimenpiteitä tarjoavilla yksityisillä klinikoilla ei ole velvollisuutta ilmoittaa tekemiensä esteettisten toimenpiteiden määriä ja siksi tarkkoja lukuja Suomesta on vaikea saada. Arvioidaan, että Euroopassa Suomi on kuitenkin alalla vielä paljon jäljessä esimerkiksi Norjaa ja Ruotsia, joissa on niin sanottuja ”walk-in” -klinikoita, joihin asiakas voi ilman ajanvarausta mennä ottamaan esimerkiksi täyteaineita. On kuitenkin myös hyvin mahdollista, että tulevaisuudessa ”walk-in” -klinikat leviävät niin Suomeen kuin muualle Eurooppaan.

Alalla kuitenkin liikkuu kaikenlaisia toimijoita. Esteettisen hoitotyön korkeakoulutusoista koulutusta ei ole tarjolla Suomessa ja erittäin vähäisissä määrin muualla Euroopassa. Esimerkiksi Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa tunnustetaan esteettisen hoitotyön erityisala ja järjestetään terveydenhuollon ammattilaisille korkeakoulutusoista koulutusta. Valvira myöntää, että esteettisten toimenpiteiden valvonnan säädökset vaatisivat täsmennyksiä. Tällä hetkellä Suomessa suositellaan, että esimerkiksi esteettisiä pistohoitoja antaisivat vain terveydenhuollon ammattilaiset. Laki

ei kuitenkaan kiellä ketä tahansa antamasta pistoshoitoja eikä kukaan valvo terveydenhuollon ulkopuolisia pistäjiä. Tämä saattaa aiheuttaa riskin potilasturvallisuudelle haittatapahtumien muodossa. Tällaisissa haittatapahtumissa potilaat hakeutuvat useimmiten hoitoon julkiseen sektoriin, joka puolestaan kuluttaa yhteiskunnan varoja.

Suomalaiseen sairaanhoitajan (AMK) koulutusohjelmaan ei tällä hetkellä sisälly esteettisen hoitotyön opetusta. Ala on kuitenkin kasvava ja Suomessa yksityisellä sektorilla työskentelee sairaanhoitajia estetiikan parissa nimikkeellä ”estetiikkahoitaja”. Esteettiseen hoitotyöhön ei Suomessa myöskään ole korkeakoulutasoista täydennyskoulutusta, jonka avulla alalle voisi suuntautua. Suomesta ei ole kerätty tutkimusnäyttöä esteettiseen hoitotyöhön kouluttautumisesta eikä sen hoitotyöstä.

Non-operatiiviset esteettiset hoidot ovat steriililydeltään turvallisempia terveydenhuoltoalan ammattilaisen tekeminä ja olisi suositeltavaa, että vain terveydenhuollon ammattilaiset antaisivat pistoshoitoja. Lain mukaan kuitenkin tätä ei ole määrätty, joten tämä mahdollistaa lähes kenen tahansa tekemän non-operatiivisia esteettisiä hoitoja. Poikkeuksena tähän on kuitenkin botuliinitoksiini, joka on lueteltu Suomen lain mukaan lääkeaineeksi, jota saavat pistää ainoastaan terveydenhuollon ammattilaiset. Mikäli sairaanhoitajan tutkintoon sisällytettäisiin tai lisättäisiin täydennyskoulutuksena esteettinen hoitotyö, tulisi ala turvallisemmaksi.

Esteettisiin hoitoihin suuntautuvia koulutuksia Suomessa järjestävät hoitoalan ammattilaisille yleisesti aineiden ja koneiden maahantuojat. Koulutukset ovat yleensä 1–2 päivän pituisia, jonka suorittamisen jälkeen voi saada CCAAM-koulutustodistuksen tai sertifiointin. (CCAAM on Helsingissä sijaitseva esteettisen lääketieteen koulutuskeskus, joka palvelee terveydenhuollon ammattilaisia.) Lyhyiden koulutustilaisuuksien jälkeen sairaanhoitaja on kuitenkin valmis pistämään botuliinia ja täyteaineita sekä antamaan mikroneulausta sekä kemiallisia kuorintoja. Kaikkiin hoitoihin on omat koulutuksensa, jotka kaikki maksavat erikseen. Hinnat vaihtelevat koulutuksesta riippuen sadasta viidestäkymmenestä noin kahteenkymmeneen euroon.

Ruotsissa ja Norjassa esteettisen hoitotyön koulutus on vastaavassa tilanteessa kuin Suomessa. Sairanhoitajien on itse koulutettava itsensä samalla periaatteella kuin Suomessa, ja koulutusten hinnat ovat samaa luokkaa kuin Suomessa. Ruotsissa pistoshoitoja annetaan eniten Pohjoismaista. Suomeen verrattuna Ruotsin esteettisessä hoitotyössä eroavaa sekä huolestuttavaa on se, ettei täyteaineiden tai botuliinien

pistäjiltä vaadita minkäänlaista koulutusta. Aineita saa pistää kuka tahansa ilman koulutusta kasvojen ja kaulan alueen anatomiaan tai hermoratoihin.

Tanskassa on määrätty tarkasti kuka saa suorittaa mitään leikkauksia ja toimenpiteitä, ja miten ne tulee tehdä. Vuonna 2007 Tanskassa asetettiin voimaan säädös, jonka mukaan non-operatiivisia toimenpiteitä saavat tehdä ainoastaan rekisteröidyt terveydenhuollon ammattilaiset. Joka kolmas vuosi maan terveyslautakunta tarkastaa, että kaikki kosmeettiset klinikat ja alaa harjoittavat toimijat ovat rekisteröityneitä. Sairanhoitaja saa Tanskassa pistää botuliinitoksiinia, antaa täyteaineinjektioita sekä tehdä mikroneulauksia ja kemiallisia kuorintoja vain, jos lääkäri näin määrää. Tanskan vuoden 2007 säädöksen mukaan maassa on nykyään pakollista dokumentoida potilaasta kuva, jossa näkyy tämän lähtötilanne ennen esteettistä hoitoa. Esteettisen hoitotyön harjoittajien on vuosittain rekisteröitävä tekemiensä toimenpiteiden määrät.

Iso-Britanniassa estetiikan alan nouseva kasvu ja kysyntä on huomioitu, ja maassa on mahdollista kouluttautua esteettiseksi sairaanhoitajaksi yliopistotasolla. Tämän koulutuksen hinta tulee sairaanhoitajan tutkinnon hinnan lisäksi, ja maksu määräytyy opiskeluvuosien mukaan riippuen siitä, miten korkealle sairaanhoitaja haluaa itsensä kouluttaa estetiikan alalla. Vuoden opiskelun jälkeen on mahdollista valmistua sertifioiduksi esteettiseksi sairaanhoitajaksi ja kahden vuoden opiskelulla esteettisen hoitotyön diplomaatiksi. Kouluttautuminen esteettisen hoitotyön maisteriksi kustantaa tämän sairaanhoitajakoulutuksen lisäksi noin 13 000 euroa Northumbria University Newcastlessa.

Lopuksi

Estetiikan ala on kasvussa, ja Iso-Britanniassa tämä on jo otettu huomioon kehittämällä yksityiskohtaiset koulutusohjelmat tälle erikoisalalle. Suomen laissa ei ole määritelty kuka hoitoja saa tehdä, poislukien botuliinitoksiini. Oletettavaa ja toivotavaa on, että estetiikan alan kasvaessa ja non-operatiivisten hoitojen ja toimenpiteiden yleistyessä myös Suomeen tullaan tulevaisuudessa saamaan tarkemmat määräykset siitä, kuka hoitoja saa antaa. Suomessa ja muualla Euroopassa sairaanhoitajan opintoihin olisi hyvä sisällyttää esteettisen hoitotyön opetusta tai ottaa käyttöön esimerkiksi esteettiseen hoitotyöhön suuntaava täydennyskoulutus. Myös Tanskan jo käyttöön ottama malli esteettisten hoitojen valvomisesta mitä luultavimmin tulee käyttöön myös muualla Euroopassa. Alati kehittyvään ja laajenevaan hoitotyön

osa-alueeseen tarvitaan myös tieteellistä tutkimusta ja näyttöön perustuvaa koulutusta ja osaamista. Aineiston kerääminen ja tutkimusnäyttö esteettisestä hoitotyöstä puuttuvat Suomesta. Kouluttamalla hoitotyön ammattilaisia esteettiseen hoitotyöhön heidän erikoisosaamisensa ja työnkuvansa täydentyisivät. Yksityiset kauneuskirurgiaa tarjoavat yritykset saisivat koulutettuja ja asiantuntevia huippuammattilaisia työntekijöikseen, jotka osaisivat työskennellä potilasturvallisuutta edistävästi myös esteettisten hoitojen saralla.

Lähteet

Amini D. 2011. SVT: Livsfarliga injektioner får ges av vem som helst i Sverige. Viitattu 26.5.2016

Cityklinikka, 2015. Viitattu 25.5.2016

Clarke, S. 2014. Holistic microneedling- the manual of natural skin needling. Journal of the Australian Traditional-Medicine Society, vol. 20, no 1, Mar 2014.

Estetic Umea & Skellefteå, Estetic Walk-in Skellefteå 2015. Viitattu 7.5.2016 <http://www.estetic.se/>

Finlex, Lääkealan turvallisuus ja kehittämiskeskuksen päätös lääkeluettelosta. 2015. Viitattu 25.5.2016

NordicSkin, NordicSkin koulutus. 2016. Viitattu 13.4.2016

Vapaavuori, J. 2016. Non-operatiivinen esteettinen hoitotyö. Opinnäytetyö. Turun ammattikorkeakoulu. Hoitotyön koulutusohjelma. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Von Sperling ML., 2014. Aesthetics Journal: The Last Word; The European Perspective.